

Even vooraf

Dankjewel dat je dit boek opgepakt hebt om te gaan lezen. Voordat je dit boek induikt, wil ik er graag eerst iets over zeggen.

Dit verhaal is geïnspireerd op echte ervaringen uit de zes jaar dat ik met veel liefde, passie en plezier in de gehandicaptenzorg heb gewerkt. Niet alleen mijn eigen ervaring zitten verweven in dit boek, maar ook die van collega's en andere zorghulpverleners uit de sector.

Om de privacy van cliënten, collega's en betrokkenen te waarborgen, zijn alle namen aangepast en zijn ervaringen zo veranderd, verdraaid en gecombineerd dat ze niet meer te herleiden zijn naar specifieke personen of situaties. Daarnaast zijn er ook gebeurtenissen verzonnen om van het geheel een kloppend boek te maken. Hoewel het dus een fictief verhaal is, hoop ik dat de echtheid, de emoties en de liefde voor het vak voelbaar blijven.

Dit verhaal is geschreven omdat ik het belangrijk vind dat meer mensen kennismaken met de bijzondere sector. Ik wil laten zien hoe mooi een waardevol de zorg kan zijn en hoe cliënten zoveel meer zijn dan alleen hun beperking.

Ik heb mijn uiterste best gedaan om alles zo respectvol en zorgvuldig mogelijk te verwoorden. Het is nooit mijn bedoeling geweest om iemand voor het hoofd te stoten of te kwetsen.

Proloog

Alle bezoekers in het pannenkoekenrestaurant staren mij aan. Uit hun blikken kan ik opmaken dat ze verwachten dat ik iets doe. Het punt is alleen, ik weet niet wat ik moet doen.

Vijf minuten geleden is mijn collega naar buiten gegaan om een sigaret te roken. *Waarom is hij nog niet terug?*

‘Jij redt het hier wel even alleen toch, Elin?’ Hij liet het meer klinken als een opmerking dan als een vraag. Zelf dacht ik ook dat ik het zou redden. Wat kon er misgaan in een pannenkoekenrestaurant met vier cliënten die geen vlieg kwaad doen? Ik kon er niet verder naast zitten, denk ik terwijl ik naar mijn cliënt staar die gillend naast onze tafel staat.

‘Kom Henry, ga maar even rustig zitten. Er is niets aan de hand’, zeg ik sussend tegen hem. Tot mijn grote schrik heeft mijn opmerking een ander effect op Henry. Hij begint hard te huilen en aan zijn kleren te trekken. Ik heb geen idee wat er met hem aan de hand is en er is in

deze staat geen gesprek met hem te voeren. Hij rent weg van de tafel en verdwijnt uit het zicht. Vertwijfeld blijf ik zitten, omdat ik de andere cliënten niet alleen wil laten. Aan de geschokte gezichten van de overige bezoekers, kan ik opmaken dat het niet veel goeds betekent wat hij aan het doen is, dus besluit ik uiteindelijk toch een kijkje te nemen. Zodra ik sta komt hij moeizaam mijn kant op rennen met zijn broek op zijn enkels.

‘Ik wil schone kleren!’, jengelt hij hard en klagerig. Als iemand mij dit verhaal zou vertellen op een feestje, zou ik over de grond hebben gerold van het lachen. Een bejaarde man die als een kleuter die zijn zin niet krijgt, op en neer staat te springen in een overvol restaurant. En dan ook nog eens naakt. Zoiets verzin je toch niet!

Een vieze geur dringt plots mijn neusgaten binnen en laat me inzien dat dit geen grappig verhaal op een verjaardag is, maar mijn realiteit. Henry heeft blijkbaar in zijn broek gepoept en weigert zijn vieze kleren aan te houden. Precies op dat moment verschijnt een meisje van de bediening met een karretje met daarop zes grote borden met gigantische pannenkoeken.

‘Iewlll, dat is echt vies’, zegt ze met opgetrokken neus. *Alsof ik dat zelf nog niet bedacht had.* Met een scheve lach kijk ik het meisje aan. ‘Waarom doe je er niets aan?’, vraagt ze. Het enige wat ik kan doen, is mijn schouders ophalen. ‘Ik ga mijn manager erbij halen.’ Haastig zet ze de borden op tafel en zonder ons nog een blik waardig te gunnen loopt ze weg.

De ruimte voelt plots veel te klein voor de tientallen bezoekers. Ik bezwijk bijna onder alle priemende blikken en het gefluister van de gasten. Ik wil naar ze schreeuwen dat ze zich met hun eigen zaken bezig moeten houden. Al neem ik ze ook niet kwalijk dat ze kijken. Ik had waarschijnlijk precies hetzelfde gedaan. Er gebeurt zoveel om me heen dat ik me niet meer kan concentreren. Henry is ondertussen op de grond gaan zitten om zijn schoenen uit te trekken. *Als hij maar geen poepspoor achterlaat...* Zijn gegil heeft hij nog steeds niet gestaakt. Al voor de tiende keer werp ik een blik op de ingang in de hoop dat Chris al terug naar binnen komt. Naast me klinkt het geluid van rinkelend glas, gevolgd door hard gelach. Eén cliënt heeft haar drinken om gegooid en een ander heeft de hele suikerpot over zijn pannenkoek gekieperd. Het kleine beetje grip wat ik nog op de situatie dacht te hebben, vervliegt nu volledig. Het huilen staat me nader dan het lachen. Mijn hartslag versnelt zich en mijn wangen worden geleidelijk rood. Al die tijd blijf ik stokstijf naast de tafel staan.

‘Henry, sta op en doe je broek omhoog’, hoor ik de strenge stem van Chris naast me opduiken. Hij loopt op Henry af en tilt hem op van de grond, zijn broek nog steeds op half zeven. Wat Chris ook probeert, hij weigert hem terug aan te doen.

‘Ik wil schone kleren!’, herhaalt hoe nogmaals, maar dit keer op standje gehoorbeschadiging bij Chris.

‘Dat snap ik, maar dat hebben we nu niet bij ons.’ Henry slaakt een hoge gil, die door merg en been gaat.

‘Kom, laten we naar buiten gaan en dan bellen we iemand van de woning. Dan vragen we of ze even schone kleren voor je kunnen komen brengen. Is dat een goed idee?’ Henry knikt langzaam en tot mijn grote opluchting loopt hij naar de uitgang. Chris draait zich om en maakt een gebaar naar mij dat ik kan weer kan gaan zitten en dat hij het onder controle heeft. Verwonderd kijk ik de twee mannen na. *Hoe kan het dat Chris zo rustig kan blijven?* Nu de show voorbij is brengen alle gasten hun aandacht weer terug op hun eigen tafeltje. Ik plof neer op de bank en blaas hoorbaar uit. Precies op dat moment steekt een cliënt zijn hand in de strooppot en smeert dit vervolgens in zijn gezicht. Zijn rechteroog zit dichtgeplakt door het kleverige spul en hij kijkt me met een grote glimlach aan, alsof dit alles de normaalste zaak van de wereld is.

‘Ik ben het stroopmonster.’ De tafelgenoten barsten in lachen uit en ik kan niet anders dan meelachen. Of ik lach omdat het er komisch uit ziet, vier volwassen mensen die zich gedragen als kleuters. Of omdat ik de situatie al een lange tijd niet meer onder controle heb, weet ik niet. Op dit moment weet ik het allemaal even niet meer en kan ik mezelf alleen maar afvragen:

Hoe ben ik hier beland?

1

Nog vier haltes en dan ben ik op de plaatst van bestemming. Een gedachte aan mensen die onderuitgezakt in een rolstoel zitten, vreemde geluiden maken en over me heen kwijlen schiet aan me voorbij. *Doe nou eens normaal, Elin. Zo erg zou het toch allemaal niet zijn?* Ook gezichten van mensen met het Downsyndroom komen voorbij. Waarom juist deze beelden is mij ook een raadsel, maar als ik denk aan mensen met een beperking, dan zijn dat de cliënten die ik voor me zie. Ik schud wild met mijn hoofd om de beelden te verdringen. Dit is niet de eerste keer dat ik mijn fantasie de vrije loop laat. Sinds ik te horen heb gekregen dat er op zo'n kort termijn alleen nog een stageplek beschikbaar was op een woning voor mensen met een beperking, kan ik aan niets anders meer denken.

Achter in de bus zit een groep jongens. Ze praten luidruchtig over iets wat ze vandaag op school hebben meegemaakt. Een man met een aktetas, die waarschijnlijk nog zijn laatste telefonische afspraken van de dag aan het afronden is, kijkt hen boos aan. Zijn ogen schieten mijn

kant op als de ringtoon van mijn telefoon hard door de bus klinkt. Op het scherm verschijnt een foto van Selma. Verontschuldigend steek ik mijn hand op naar de meneer en neem het toestel op. Ze begroet me enthousiast en begint gelijk te vertellen over wat ze vandaag op haar stage meegemaakt heeft. Ik ben blij voor haar dat ze het zo naar haar zin heeft op haar stage, maar kan de steek die ik voel niet volledig onderdrukken. Alsof ze mijn gevoelens door de telefoon kan horen, gaat ze op schuldbevuste toon verder.

‘Sorry, Elin. Het komt echt wel goed op jouw stage. Geef het gewoon een kans.’

‘Je lijkt me moeder wel’, lach ik als een boer met kiespijn. ‘Ik weet ook wel dat ik het een kans moet geven. Vooral omdat ik niet echt een keuze heb. Geen stage, betekend geen studiepunten, betekend dag opleiding Social Work.’

‘Overdrijf je nu niet een beetje?’

‘Zeg jij het maar? Het zijn gehandicapten hé, Selma. Ik heb echt geen idee hoe ik met dit soort mensen om moet gaan.’ Het komt hysterischer mijn mond uit dan bedoeld en ik kijk vlug de bus rond of iemand me gehoord heeft. Gelukkig zit iedereen verdiept in zijn telefoon. Je zou denken dat je op de opleiding leert hoe om te gaan met deze doelgroep, maar dat valt vies tegen. In de eerste jaren is het vooral basisinformatie over algemene en afwijkende ontwikkeling, veel psychologische zaken en zelfontwikkeling. De stages zijn juist bedoeld om je verder te ontwikkelen in een bepaalde doelgroep.

‘Ik moet hangen, Sel. Ik ben er.’ Er schallen nog wat gelukwensen door mijn speaker. De acht minuten die ik nu nog naar de woning moet lopen is lang genoeg om mezelf er vijf keer van te weerhouden om me alsnog om te draaien en terug naar huis te gaan. *Stel je niet aan, Elin. Jij kunt dit!*

Buiten is het waterkoud en ik verstop mijn gezicht in mijn warme winterjas. Tarik stuurde me vanmorgen een foto dat er bij hem al een aantal centimeter sneeuw lag. Vroeger stonden we bij de eerste sneeuwval uit onze keukenramen te kijken en niet veel later stormde we beiden onze huizen uit. Midden op straat maakte we een sneeuwengel (gelukkig woonde we in een straat waar weinig verkeer reed) en gingen daarna beiden weer ons eigen huis in. Het maakte niet uit hoe laat het was, maar dit werd onze traditie. Dit is het eerste jaar dat het anders gaat. Plots hebben mijn voeten me bij de ingang van de woning gebracht en kan het avontuur beginnen.

Van buiten zou je niet zeggen dat het imposante gebouw achter het metalenhek een instelling is. Ik controleer nogmaals het adres dat in mijn telefoon staat en constateer dat dit weldegelijk de juiste plek is. “De Watersnip” ligt in de buurt van het centrum, maar het heeft de uitstraling van een plekje op het platteland in Drenthe. De omgebouwde woonboerderij wordt omringd met een prachtig stuk grond. Op hun website las ik dat er twaalf bewoners woonden met verschillende beperkingen. Er stond alleen niet bij welke. De

kieselsteentjes knerspen onder mijn schoenen als ik richting de voordeur loop. Er is een schattig afdakje boven gebouwd, welke wordt geflankeerd door klimop. Niet alleen het afdakje, maar ook grote gedeeltes van de buitenmuur zijn bedekt. Met licht bevende vingers druk ik op de bel. Achter het glas in de voordeur ligt een grote hal met een houten trap in het midden. Er klinkt gestommel dat afkomstig is van een oudere meneer die de trap af komt rennen. Het gaat allesbehalve soepel en tot overmaat van ramp glipt zijn voet van de treden en vervolgt hij zijn tocht op zijn billen. Zodra hij de grond raakt krabbelt hij vlug overeind en sprint, voor zover een oudere man dat kan, naar de deur toe. Met een grote glimlach opent hij deze, maar zijn ogen hebben zich gevuld met tranen. Ik schat hem een jaar of 70.

‘Wat kom je doen?’

Zijn vraag overvalt me zo dat ik begin te stamelen.

‘Ik- ikke.. Ik heb een gesprek.’

‘Wie ben jij?’

‘Ik ben Elin van der Pluim.’ Ik steek mijn hand naar hem uit en zonder me aan te kijken schudt hij deze. Hij begint in zichzelf te gniffelen.

‘Hanepluimpje’, fluistert hij herhaaldelijk en laat na een tijdje mijn hand weer los.

‘En wie ben jij?’ Ik bekijk hem eens goed. Aan zijn uiterlijk kan ik niet opmaken dat hij iets mankeert, maar aan zijn manier van praten wel. Hij praat met me alsof hij een kind is en ik weet niet goed hoe ik

met deze man moet communiceren. Ondertussen sta ik nog steeds onder het afdakje en begin ik me af te vragen of degene met wie ik een gesprek heb hier überhaupt wel is. *Met wie had ik ook alweer een gesprek? Ben ik dan misschien toch niet op de juiste plek en haalt deze meneer gewoon een grapje met me uit?* Om mezelf een houding te geven sla ik mijn armen over elkaar, maar ik kan niet voorkomen dat ik een ongemakkelijk lachje uitstoot. De man heeft ondertussen nog steeds niet gezegd hoe hij heet. Mijn aandacht wordt getrokken door een kleine jongen die voorbijloopt. Hij heeft onmiskenbaar het syndroom van Down. Dat is niet hetgeen wat mijn aandacht trekt, maar het feit dat hij een transformers pak aanheeft en met een starwars lightsaber door de gang rent. *Jup, dit is overduidelijk de juiste plek.*

Achter de jongen komt een vrouw van rond de dertig aangelopen. Ze heeft haar blonde haar in een strakke paardenstaart gebonden en draagt een panterprint jurkje.

‘Henry, met wie sta je te praten? Er is je toch verteld dat je niet zomaar voor iedereen de deur open mag doen.’ Henry kijkt achterom, negeert haar vraag en begint te snotteren. Wanneer hij zijn gezicht weer naar me toe draait, zie ik dat de tranen over zijn wangen stromen.

‘Cleopatraatje, ik ben net van de trap gevallen.’ Om zijn woorden kracht bij te zetten, wrijft hij over zijn billen. De vrouw staat ondertussen naast hem en kijkt hem meelevend aan.

‘Dat is wel heel vervelend. Ga anders maar lekker naar je kamer.’ Henry droogt zijn tranen, knikt en druipt af.

‘Hoi’, keert de vrouw vervolgens haar aandacht op mij. ‘Wat kom je doen?’

Ik kan me de naam van de persoon met wie ik een gesprek heb nog steeds niet voor me halen. Daarom zeg ik alleen dat ik voor een sollicitatiegesprek kom.

‘Ik ben alleen wel een beetje aan de vroege kant.’

‘Oké, kom maar binnen. Ik ben Cleo. Wil je wat drinken?’

‘Thee, graag.’ Ik hang mijn jas aan de kapstok en loop achter de vrouw aan de woonkamer binnen. Het is een grote hoge ruimte. Het plafond wordt versierd met dikke houten balken. Ik neem plaats aan de riante eettafel die naast het kookeiland staat. De temperatuur is er behaaglijk, door de gaskachel die in de hoek staat te branden. Terwijl de vrouw de waterkoker aanzet kijk ik door de glazen schuifdeuren de tuin in. Een winterzonnetje straalt vrolijk tussen de kale takken van de bomen door, maar ik weet wel beter dan te geloven dat het je net zo lekker verwarmt als de gaskachel. Er grenst een groot stuk land aan het huis met links achterin een grote schuur. Het ziet ernaar uit dat er ooit koeien gestaan hebben, maar nu dient het blijkbaar als opslagplek voor fietsen en skelters. Door een klap op de tafel is mijn aandacht weer in de woonkamer. Cleo heeft de theekoppen iets te hard op de tafel gezet. Het water klotst nog tegen de randen aan. Ze kijkt me vriendelijk aan.

‘Dus jij komt hier werken?’, vraagt ze uiteindelijk, als ze tegenover me aan tafel is gaan zitten.

Ik haal mijn schouders op en laat mijn beste glimlach zien. ‘Ik kom hier stagelopen, althans als jullie daar akkoord mee zijn. Daarvoor ben ik ook op gesprek.’

‘Zal ik je anders alvast iets over deze woning vertellen?’ De vrouw kijkt me hoopvol aan en ik ben blij dat ik nog even geen vragen hoeft te beantwoorden. Zodra ik naar haar heb geknikt steekt ze van wal.

‘Er wonen in dit huis twaalf bewoners. De oudste heb je net ontmoet. Henry is 73. De jongste is 16.’ De vrouw is aan het nadenken over wat ze nog meer over de woning kan zeggen. ‘Iedereen is heel erg aardig en iedereen kan goed met elkaar overweg. Al is Henry soms een beetje vervelend, maar als je tegen hem zegt dat hij naar zijn kamer, moet dan gaat hij altijd direct.’ Ze ratelt vrolijk door over een aantal regels die er op de woning gelden, zoals dat de bewoners geen telefoon of tablet op hun kamers mogen hebben. Mijn nieuwsgierigheid naar de verschillende mensen in dit huis wordt steeds meer gewekt, naarmate Cleo steeds meer verteld over de woning.

‘Wat voor soort beperkingen hebben deze bewoners bijvoorbeeld?’

‘We hebben twee bewoners met het syndroom van Down. Er woont hier ook een jongen die eigenlijk niets kan en alleen maar in een rolstoel zit. Maar ze hebben niet allemaal een syndroom ofzo. Sommige zijn gewoon zwakzinnig.’ Ze zegt het zo luchtig, alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Wat het voor haar waarschijnlijk ook is omdat ze hier werkt en hier iedere dag mee te maken heeft.

‘Waarom wil je hier eigenlijk stagelopen?’, onderbreekt ze mijn gedachten.

Ik wist dat deze vraag ging komen. Na veel wikken en wegen heb ik besloten om eerlijk te zijn over het feit dat ik hier feitelijk helemaal geen stage wil lopen, maar dat ik niet echt een andere keuze had.

‘Vind je ons stom?’, volgt haar reactie.

‘Nee, dat is het ni...’ *Wacht, zei ze nou ons?*

De tussendeur vliegt open en er stapt een vrouw van middelbare leeftijd naar binnen. De helft van haar gezicht gaat schuil achter een dikke wollen sjaal en muts. Haar bril is beslagen door het temperatuurverschil van buiten naar binnen. De zwaar uitziende boodschappentassen zet ze even op de grond zodat ze haar muts, sjaal en bril af kan doen. Als ze weer wat zicht heeft loopt ze puffend met de tassen richting de keuken. Halverwege valt haar blik op mij.

‘Oh hallo. Jij moet Elin zijn. Je bent goed op tijd.’ Ze kijkt naar de klok die nu vijf voor drie aangeeft. Als ze de tassen op het aanrecht heeft gezet, komt ze naar me toe om me de hand te schudden. Ik kijk van haar naar de vrouw die nog steeds tegenover me aan tafel zit.

‘Ik ben Irma. Ik moest nog even snel naar het dorp voor een boodschapje, maar ik verloor de tijd uit het oog. Excuus daarvoor. Dankjewel Cleo, dat je Elin gezelschap hebt gehouden. Zou je ons nu even alleen kunnen laten?’

Cleo lacht breed naar ons en verlaat dan de ruimte. Ik kijk Cleo na, terwijl ze de deur achter zich sluit.

‘Ik zet even de gekoelde spullen weg en dan kom ik bij je.’

Niet veel later schenkt Irma een kop thee voor zichzelf in en komt tegenover me aan tafel zitten. Al die tijd heb ik geen woord uit kunnen brengen, Blijkbaar is de verwarring nog steeds van mijn gezicht af te lezen.

‘Cleo woont hier. Ze is één van de cliënten.’

Ik begin hard te lachen en biecht aan Irma op dat ik dacht dat ze een begeleider was. *Dat heb ik weer.* ‘Dat horen we vaker, maak je niet druk.’ Door deze gebeurtenis heb ik het idee dat het ijs gebroken is en ik begin me te ontspannen.

‘Vertel eens iets over jezelf.’

Ik veeg de tranen uit mijn ogen en begin te vertellen.

‘Nou, ik ben dus Elin. 18 jaar oud. Ik woon samen met mijn ouders hier in de buurt en doe de opleiding Social Work.’ Ik ratel alle feiten op, zonder dat ik doorheb wat ik zeg. Ik weet helemaal niet wat ze van me wil horen. Ik heb nog nooit een echt sollicitatiegesprek gehad. Aankloppen bij het kantoor van de filiaalmanager van de supermarkt, met de vraag of ze een baan voor me hebben, telt niet mee. Ook al had het me wel een bijbaantje opgeleverd.

Al die tijd blijft Irma me lachend aankijken, wat mij aanmoedigt om meer over mezelf te vertellen. ‘Ik vind het heerlijk om uitstapjes te maken met mijn vriendinnen en ik sport heel graag. Ik doe namelijk aan squash.’

‘Hoe zit het met je werkervaring? Heb je al wel eens eerder in deze sector gewerkt of er iets mee te maken gehad?’

Ik schud mijn hoofd. ‘Nee, eerlijk gezegd niet.’ Daarna besluit ik aan haar op te biechten wat de reden is dat ik hier vandaag ben.

‘Dat geeft helemaal niets. Zoiets had ik al begrepen van mijn leidinggevende’, verzekerd Irma me. ‘Wij gaan je alles uitleggen, gaat helemaal goed komen. De cliënten zullen je in het begin waarschijnlijk wel een beetje uitproberen, maar je gaat vanzelf doorhebben wat echt is en wat niet.’

Ik moet geschrokken hebben gekeken, want ze begint te lachen.

‘Niets om je zorgen over te maken hoor. Het zijn soms gewoon net kleine kinderen die willen uitproberen hoe ver ze kunnen gaan. Bij nieuwe mensen hopen ze namelijk altijd net iets langer op te kunnen blijven, of net dat ene snoepje wel te kunnen bemachtigen.’ Gelukkig klinkt dit niet als iets wat ik niet aan kan. ‘Je zult zien dat dit een fantastische sector is.’ *Dat valt nog te bezien.*

‘Wat zullen eigenlijk mijn taken gaan worden hier?’ Onder de tafel duim ik dat het antwoord niet gaat zijn dat ik mensen moet gaan wassen.

‘In het begin zal je vooral meelopen met een begeleider. Op deze manier kan je kennis maken met de bewoners en een band met ze opbouwen. Het is namelijk heel belangrijk dat jullie elkaar gaan vertrouwen. Later zal je wat taken van ons overnemen, zoals ze naar bed brengen, met ze koken en uiteindelijk ook de overige ADL. Je zal

ten alle tijden met een andere collega staan die de verantwoordelijkheid heeft over de groep.’

Ik kijk haar vragend aan. ‘Wat betekent ADL?’

‘Algemene dagelijkse levensverrichtingen. Basiszorg die iemand nodig heeft om de dag door te komen.’

Oh nee...

‘Zal ik je een rondleiding geven?’ Nog voordat ik antwoord kan geven staat ze op en ik volg haar voorbeeld. Irma lijkt me een volhardend type. Ik loop achter haar aan de woonkamer uit en we komen in de grote hal. We lopen door naar een deur aan de overkant waar we in een woonkamer stappen die identiek is aan degene waar ik zonet nog zat. Het enige verschil is het uitzicht. Hier kijk je uit op de voortuin, met aan het eind een groot metalen hek dat het erf aangeeft.

‘We hebben de bewoners verdeeld over twee huiskamers. Degene die iets meer hulp en ondersteuning nodig hebben zitten aan deze kant. De iets zelfstandigere bewoners, zitten aan de andere kant’, verduidelijkt Irma.

‘Zijn alle bewoners momenteel thuis?’

‘De meeste zijn naar hun werk of naar de dagbesteding. Met Cleo heb je zojuist al kennis gemaakt.’ We moeten beiden lachen.

‘Henry heb ik ook al ontmoet en een kleine jongen met het syndroom van Down’, som ik op.

‘Dat moet Remco geweest zijn. Marijn is ook thuis, zal ik je aan hem voorstellen?’

Zonder op antwoord te wachten lopen we de tweede woonkamer weer uit en blijven staan bij een deur in het halletje. Irma klopt er zacht op en steekt dan voorzichtig haar hoofd om het hoekje.

‘Mogen wij even binnenkomen?’

Er komt geen reactie uit de kamer, maar toch opent Irma de deur verder en loopt de kamer binnen. Het blijkt een slaapkamer te zijn. De afmetingen zijn gigantisch, maar dan valt mijn blik op de eigenaar van de kamer en begin ik het te begrijpen. In het midden van de kamer, voor de televisie zit een jongen in een rolstoel. Ik schat hem een jaar of 25. Hij zit een beetje onderuitgezakt en zijn hoofd ligt scheef tegen een hoofdsteen aan. *Precies zoals ik me had voorgesteld.* Er komt medelijden opzetten voor deze jongen en ook iets van aversie, maar die gedachten druk ik snel de kop in. Irma gaat in zijn blikveld staan.

‘Hoi Marijn, ik wil je graag aan iemand voorstellen.’ Irma wuift me naar zich toe. Ik schuifel richting de rolstoel en probeer ook in zijn blikveld te komen. Onhandig steek ik mijn hand op als groet. Hij houdt zijn rechterhand in een onnatuurlijke houding, waar ik uit opmaak dat hij deze niet kan bewegen. De jongen vershuift zijn ogen van het scherm naar mij en weer terug. ‘Elin wordt onze nieuwe stagiaire.’ *Nu kan ik echt niet meer terug.* Voor een seconde voel ik me beledigd dat ik er niet nog even over na mag denken, maar dan besef ik weer dat dit mijn enige optie is voor het behalen van mijn studiepunten.

‘Het leek me wel zo leuk dat jullie elkaar alvast even zouden ontmoeten.’ Zijn ogen verplaatsen zich weer naar mij en zijn rechterhand tikt zachtjes op zijn knie.

‘Ben je gezellig Tik Tak aan het kijken?’ Ik herken het programma van toen mijn zusje nog klein was. Het tikken op zijn been wordt harder.

‘We laten je weer even met rust.’ Irma duwt me zachtjes richting de uitgang en sluit de deur weer achter ons. ‘Marijn woont hier al zijn hele leven’, legt Irma uit als we weer buiten zijn kamer staan. ‘De hele begane grond is dan ook zo ingericht dat hij overal met zijn rolstoel doorheen past. Hier vind je dan ook een aangepaste badkamer’, ze wijst naar een deur tegenover ons. ‘De rest van de kamers zijn allemaal boven, maar de slaapkamer voor de begeleiding is wel nog op de begane grond.’ Ze leidt me de weg naar een deur die aan het einde van een kleine gang is. Ik heb er nooit bij stilgestaan dat hier dag en nacht begeleiding aanwezig is. Het lijkt me best eng om hier ‘s nachts te moeten zijn en ik ben opgelucht dat dat niet bij de taak van een stagiaire hoort. Irma opent met een kleine tag de slaapkamerdeur. Vergeleken met de kamer van Marijn, is dit net een bezemkast. Er past net aan een bed en een nachtkastje in.

Na de rondleiding zit ik weer tegenover Irma aan de grote eettafel in het voorhuis.

‘Heb jij nog vragen?’

‘Het is vanuit school de bedoeling dat ik 24 uur in de week op stage ben. Hoe zouden we dat dan het beste kunnen verdelen?’

Irma slaat zichzelf tegen haar voorhoofd.

‘Wat dom van me. Dat is natuurlijk wel een belangrijk detail.’ Ze loopt naar het kantoor, waarna ze terugkomt met een multomap. Ze toont me een schema waarop alle diensten staan. ‘De ochtenddienst begint om zeven uur tot vier uur in de middag, maar dan zijn de meeste bewoners niet aanwezig. Het is dan voor jou niet handig om hier te zijn.’

‘En soms moet ik ook nog naar school, dus dan overlapt dat elkaar’, val ik haar in de rede.

‘Precies. Dus daarom denk ik dat het handig is als jij vooral in het begin avonddiensten gaat draaien. Die zijn van half vier tot half tien. Zie je dat zitten?’

NEE! ‘Ja, klinkt goed.’

Na anderhalf uur sta ik buiten met een startdatum en gemengde gevoelens. Ik zal iedere dinsdag, woensdag en donderdag stage gaan lopen op een woning voor gehandicapten. Ik heb gelukkig een iets beter beeld gekregen van wat me te wachten gaat staan, maar ik ben er nog steeds niet zeker van dat ik dit kan. Het beeld van Marijn schiet weer door mijn hoofd. Langzaam sluit ik mijn ogen en schud dan mijn hoofd. Als ik dit had voorzien, was ik nooit van school gewisseld.